

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 2020

για τους αγρότες

Ερωτοαπαντήσεις
και παραδείγματα
Οι κρίσιμοι κωδικοί
του Ε1 και του Ε3

Το ειδικό
και το κανονικό
καθεστώς ΦΠΑ

Συντελεστές
και κατοχύρωση
της έκπτωσης φόρου

Υπαιθρος
ΧΩΡΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2020

Η ώρα των δηλώσεων

των Φωτεινής Μακρή, Κατερίνας Κουσουντή

ΕΝΑΝ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ και πλήρως κατατοπιστικό οδηγό για τη συμπλήρωση της φετινής φορολογικής δήλωσης και την αποσαφήνιση βασικών ζητημάτων που σχετίζονται με τη φορολογία των αγροτών δημοσιεύει η «ΥΧ». Θέματα, όπως η ορθή συμπλήρωση των απαραίτητων εντύπων, η φορολογική αντιμετώπιση των ενισχύσεων και των αποζημιώσεων, η κάλυψη των τεκμηρίων, αλλά και οι λεπτομέρειες για την επιλογή του «σωστού» (για τον κάθε παραγωγό) καθεστώτος ΦΠΑ, αναλύονται διεξοδικά από τις Φωτεινή Μακρή και Κατερίνα Κουσουντή, συγγραφείς του βιβλίου «Βήμα-βήμα η συμπλήρωση του Εντύπου Ε3: Ειδική έκδοση για αγροτική δραστηριότητα», που κυκλοφόρησε πρόσφατα και διατίθεται από την EPSILONNET. Για την περαιτέρω διευκόλυνση των αναγνωστών, επιλέξαμε τη μορφή ερωτοαπαντήσεων, ορισμένες φορές μεταφέροντας αυτούσιες τις απορίες που διατύπωσαν στην «ΥΧ» οι αγρότες της περιφέρειας. Σε αρκετά σημεία, μάλιστα, παρεμβάλλονται και χρηστικά παραδείγματα, καθώς και αποσπάσματα από τις σχετικές εγκυκλίους.

Μέχρι πότε μπορώ να υποβάλω τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος;

Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης φορολογίας φυσικών προσώπων είναι η 30ή Ιουνίου. Λόγω των ειδικών συνθηκών που προέκυψαν φέτος, βέβαια, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο παράτασης.

Ποιοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων;

Υποχρέωση να υποβάλει φορολογική δήλωση (έντυπο Ε1) έχει κάθε φυσικό πρόσωπο, εφόσον έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, ανεξάρτητα από το αν είναι εξαρτώμενο μέλος ή όχι και αποκτά πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

Κωδικός 037-038 (κατά κύριο επάγγελμα αγρότης): Σε περίπτωση που δεν είναι προσυμπληρωμένος, τι πρέπει να κάνω και πού πρέπει να απευθυνθώ για την εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών;

Αν έχετε σωρευτικά τις προϋποθέσεις που θα αναφέρουμε παρακάτω, θα πρέπει να απευθυνθείτε στα περιφερειακά τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ) της περιοχής σας ή στον ΟΠΕΚΕΠΕ, για να αιτηθείτε εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων. Οι προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί κάποιος επαγγελματίας αγρότης είναι να:

- Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
- Ασχολείται κατά τουλάχιστον 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του με αγροτική δραστηριότητα στην

Η Φωτεινή Μακρή του Αναστασίου είναι Λογίστρια - Φοροτεχνικός, με ειδίκευση στα θέματα που σχετίζονται με την Αγροτική Οικονομία και συγκεκριμένα τη φορολογία αγροτών. Η έδρα του γραφείου της είναι στους Καθεούς της Εύβοιας.

Η Κατερίνα Γ. Κουσουντή είναι Οικονομολόγος με μεταπτυχιακές σπουδές στην Πιστοποίηση Αγροτικών Προϊόντων. Είναι υπεύθυνη του λογιστικού γραφείου «Κατερίνα ΓΜ Κουσουντή-Ρόμπολα και Συνεργάτες», με έδρα την Κατοχή Μεσολλογίου.

Πίνακας 1

Εισόδημα φυσικών προσώπων από μισθωτή εργασία, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα (ευρώ)	Συντελεστής
0,00 - 20.000,00	22%
20.000,01 - 30.000,00	29%
30.000,01 - 40.000,00	37%
40.000,01 -	45%

εκμετάλλευσή του.

- Έχει τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από αγροτική δραστηριότητα.
- Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Τι πρέπει να κάνω για την εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων;

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι τα εξής:

1. Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατήριου.
2. Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας από τον δήμο.
3. Πρόσφατη βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας ή ασφάλισης στα μητρώα του κλάδου του ΟΓΑ.
4. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1), κατάσταση οικονομικών στοιχείων επιχείρησης (Ε3) και εκκαθαριστικό σημείωμα, καθώς και έναρξη εργασιών και τυχόν μεταβολές αυτής. Αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, τότε προσκομίζεται το έντυπο Ν με τα υπόλοιπα στοιχεία που αναγράφονται παραπάνω.

5. Αντίγραφο της δήλωσης ενιαίας ενίσχυσης. Οι αλιείς ειδικότερα πρέπει να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά (1) έως (5) και επιπλέον:

- A) Ατομική Επαγγελματική Άδεια Αλιείας.
- B) Άδεια Επαγγελματικού Αλιευτικού Σκάφους ή ειδική άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής για σπογγαλίευση.
- Γ) Απόφαση Έγκρισης Μίσθωσης του αλιευτικού σκάφους από την αρμόδια υπηρεσία (για την περίπτωση μίσθωσης του αλιευτικού σκάφους).

Ποιοι δικαιούνται να πληρώσουν χαμηλότερη προκαταβολή

Με βάση τη δήλωση φορολογίας που υποβάλλει ο αγρότης βεβαιώνεται προκαταβολή, ως ποσοστό του φόρου που προκύπτει από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά το διανυόμενο φορολογικό έτος.

Αν μια αγροτική επιχείρηση είχε το 2019 κέρδη 12.000 ευρώ, ο φόρος που θα πληρώσει φέτος θα είναι 2.200 ευρώ (συντελεστής φορολογίας 22%) συν άλλα τόσα (100%) ως προκαταβολή. Αν η ίδια επιχείρηση εμφανίσει το 2020 ζημιές, τότε, του χρόνου το κράτος θα πρέπει να επιστρέψει το σύνολο της φετινής προκαταβολής, δηλαδή και τα 2.200 ευρώ.

Πρόσφατα, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι για τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες που επηρεάστηκαν από την κρίση του κορωνοϊού θα υπάρξει μια μείωση της προκαταβολής, όμως, οι λεπτομέρειες θα αποσαφηνιστούν το καλοκαίρι. Δεν είναι ξεκάθαρο, αν η διευκόλυνση αυτή θα ισχύσει και για τους αγρότες.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1: Φορολογούμενος κατ' επάγγελμα αγρότης με δύο εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 20.000 ευρώ. Ο φόρος που θα προκύψει γι' αυτόν θα υπολογιστεί ως εξής:

- Εισόδημα: 20.000 ευρώ
- Φόρος κλημακίου: $20.000 \times 22\% = 4.400$

- Μείωση φόρου: 2.000 ευρώ
- Σύνολο φόρου: $4.400 - 2.000 = 2.200$ ευρώ
- Προκαταβολή φόρου: 100%, δηλαδή 2.200 ευρώ
- Τελικό ποσό φόρου: $2.200 + 2.200 = 4.400$ ευρώ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2: Φορολογούμενος κατ' επάγγελμα αγρότης με ένα εξαρτώμενο τέκνο αποκτά εισοδήματα από μισθωτές εργασίες ποσού 1.000 ευρώ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα 14.000 ευρώ. Ο φόρος γι' αυτόν προκύπτει ως εξής:

- Σύνολο εισοδήματος: 15.000 ευρώ
- Φόρος από μισθωτές εργασίες: $1.000 \times 22\% = 220$ ευρώ
- Φόρος από αγροτική δραστηριότητα: $14.000 \times 22\% = 3.080$ ευρώ
- Σύνολο φόρου $3.080 + 220 = 3.300$ ευρώ
- Μείωση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες: $1.950 \times 1.000/15.000 = 130$ ευρώ
- Μείωση φόρου στο εισόδημα από αγροτικά $1.950 \times 14.000/15.000 = 1.820$ ευρώ
- Συνολική μείωση φόρου: 1.950 ευρώ
- Τελικός φόρος από μισθωτές: $220 - 130 = 90$ ευρώ
- Τελικός φόρος από αγροτικά: $3.080 - 1.820 = 1.260$ ευρώ

- Σύνολο φόρου: $1.260 + 90 = 1.350$ ευρώ
- Προκαταβολή φόρου: Μόνο για αγροτικά 1.260 ευρώ

Τελικό ποσό φόρου: $1.350 + 1.260 = 2.610$ ευρώ
Αξίζει εδώ να σημειώσουμε ότι σε περίπτωση που το εισόδημά σας μειωθεί άνω του 25%, μπορείτε να ζητήσετε με αίτησή σας τη μείωση της προκαταβολής φόρου. Επίσης, προκαταβολή δεν υπολογίζεται, όταν το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί δεν υπερβαίνει τα 30 ευρώ.

Εξάλλου:

• Αν ο φορολογούμενος προβεί σε διακοπή εργασιών ατομικής αγροτικής δραστηριότητας κατά το φορολογικό έτος 2019 και συνεχίσει την επιχειρηματική του δραστηριότητα ως αγρότης ειδικού καθεστώτος, δεν βεβαιώνεται προκαταβολή μόνο για το εισόδημα της επιχειρηματικής του δραστηριότητας.

• Αν ο φορολογούμενος διακόψει την αγροτική επιχειρηματική του δραστηριότητα μέσα στο 2019, αλλά στο ίδιο έτος αποκτά και άλλα εισοδήματα για τα οποία δεν απαιτείται έναρξη και, συνεπώς, και διακοπή εργασιών (π.χ. εισόδημα από τεκμήρια ή με τίτλους κτήσης), για τα εισοδήματα αυτά βεβαιώνεται προκαταβολή φόρου.

Δ) Τιμολόγια καυσίμων.

Οι ασκούντες αγροτική ή αλιευτική δραστηριότητα (εργάτες γης, δασεργάτες-ρηντισοηλέκτες & αλιεργάτες/ιχθυεργάτες) πρέπει να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά (1) έως (5), οι εργάτες γης & οι αλιεργάτες/ιχθυεργάτες επιπλέον αντίγραφα εργοσήμων, ενώ οι δασεργάτες-ρηντισοηλέκτες επιπλέον βεβαίωση αποδοχών & ενσήμων ΙΚΑ.

Πώς θα φορολογηθούν οι αγρότες για τα εισοδήματά τους;

Όλοι οι αγρότες από 01/01/2014 και μετά προσδιορίζουν τα έσοδά τους με λογιστικό τρόπο (έσοδα μείον έξοδα), βάσει των αποδείξεων, τιμολογίων κ.ά. Για το φορολογικό έτος 2019 θα φορολογηθούν με συντελεστές από 22% έως 45%, βάσει της κλίμακας του **Πίνακα 1**.

Τι μείωση φόρου δικαιούνται οι αγρότες και πώς αυτή διασφαλίζεται;

Ο φόρος που προκύπτει για το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχείρηση και μόνο για τους «κατά κύριο επάγγελμα αγρότες» μειώνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων ως εξής: Χωρίς τέκνα 1.900 ευρώ, με ένα τέκνο 1.950 ευρώ, με δύο τέκνα 2.000 ευρώ και με τρία και άνω εξαρτώμενα τέκνα 2.100 ευρώ. Προϋπόθεση είναι να έχει καλύψει τα προβλεπόμενα ποσοστά του **Πίνακα 2** για πληρωμές δαπανών με κάρτα ή άλλον τρόπο ηλεκτρονικής συναλλαγής.

Ποιοι εξαιρούνται από τη χρήση ηλεκτρονικής πληρωμής για το χτίσιμο του αφορολόγητου;

• Φορολογούμενοι εβδομήντα (70) ετών και άνω, άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση, οι φορολογικοί κάτοικοι της ΕΕ ή του ΕΟΧ που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα. Εξαιρούνται επίσης οι δημόσιοι λειτουργοί και δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλληλοδαπή, καθώς και φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας που διαβιούν ή εργάζονται στην αλληλοδαπή. Οι ανήλικοι που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων.

• Οι φορολογούμενοι που κατοικούν μόνιμα σε χωριά με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, εκτός αν πρόκειται για τουριστικούς τόπους.

• Οι φορολογούμενοι που δεν έχουν εισόδημα από καμία

Πίνακας 2

Εισόδημα σε ευρώ	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονικές συναλλαγές
1 - 10.000,00	10%
10.000,01 - 30.000,00	15%
30.000,01 και άνω	20% και μέχρι 30.000,00

κατηγορία ή έχουν εισόδημα μόνο από κεφάλαιο ή/και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου και το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ.

• Οι φορολογούμενοι που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ, για τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματός τους.

• Οι φορολογούμενοι που είναι δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

• Οι υπηρετούντες την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία.

• Οι φορολογούμενοι που βρίσκονται σε κατάσταση μακροχρόνιας νοσηλείας (πέραν των έξι μηνών).

• Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που αιτούνται ή/και λαμβάνουν διεθνή προστασία από την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τους Πρόσφυγες ή/και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (νέα περίπτωση, είχε γίνει γνωστή με σχετικό δελητίο τύπου στις 15/3/2019).

• Οι φορολογούμενοι των οποίων το πραγματικό εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ και

Πίνακας 3: Εισφορά αλληλεγγύης

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
12.000	0%
12.001,00 - 20.000,00	2,2%
20.001,00 - 30.000,00	5%
30.001,00 - 40.000,00	6,5%
40.001,00 - 65.000,00	7,5%
65.001,00 - 220.000,00	9%
220.001,00 και άνω	10%

το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των εννέα χιλιάδων πεντακοσίων (9.500) ευρώ.

Πώς θα φορολογηθώ για τη βασική ενίσχυση;

Η βασική ενίσχυση προσμετράται στο συνολικό φορολογητέο αγροτικό εισόδημα και φορολογείται από το πρώτο ευρώ.

Πώς θα φορολογηθώ για τις υπόλοιπες ενισχύσεις του Πυλώνα Ι της ΚΑΠ;

Η βασική ενίσχυση φορολογείται, όπως προαναφέραμε, από το πρώτο ευρώ. Οι πράσινες και συνδεδεμένες φορολογούνται για το ποσό που αθροισματός τους που ξεπερνά τα 12.000 ευρώ.

Η αποζημίωση ΕΛΓΑ φορολογείται;

Όχι, δεν φορολογείται, ούτε καλύπτει τεκμήρια. Αναγράφεται στην πρώτη σελίδα του Ε3 για πληροφοριακούς και μόνο λόγους.

Για τις επιδοτήσεις που εισπράττω από τον ΟΠΕΚΕΠΕ πρέπει να εκδώσω ή να λάβω κάποιο παραστατικό;

Όχι. Για τις επιδοτήσεις δεν υπάρχει καμία υποχρέωση έκδοσης παραστατικού, ούτε καταχωρίζονται στις Συγκεκριμένες καταστάσεις Πελατών - Προμηθευτών.

Θα επιβαρυνθώ ως αγρότης με εισφορά αλληλεγγύης;

Ναι, εφόσον το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα ξεπερνά τα 12.000 ευρώ, προσμετρώντας τα υπόλοιπα εισοδήματα και τις τυχόν επιδοτήσεις που δεν φορολογούνται, αλλά υπόκεινται σε «εισφορά αλληλεγγύης» βάσει της κλίμακας του **Πίνακα 3**. Για παράδειγμα, εισόδημα 8.000 ευρώ δεν υπόκειται σε εισφορά αλληλεγγύης, όμως αγρότης με συνολικό εισόδημα 14.000 ευρώ θα κληθεί να πληρώσει 44 ευρώ (14.000 ευρώ x 2,2%).

Πότε καταβάλλω τον φόρο που προκύπτει από τη φορολογία εισοδήματος;

Η εγκύκλιος Α1070/2020 που περικλείει τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας, αναφέρει ρητά ότι η καταβολή του φόρου γίνεται σε τρεις (3) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και

Φορολογικός οδηγός 2020 για τους αγρότες

η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των μηνών Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου.

Μένει να φανεί αν το χρονοδιάγραμμα αυτό αναπροσαρμοστεί φέτος λόγω των έκτακτων συνθηκών. Εξάλλου, η καταβολή του φόρου, που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, πραγματοποιείται σε δύο (2) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2020 και η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Νοεμβρίου 2020.

Υπάρχει ακατάσχετο στις αγροτικές επιδοτήσεις;

Ναι, οι αγροτικές επιδοτήσεις είναι ακατάσχετες έως το ποσό των 7.500 ευρώ. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι «οι προκαταβολές, οι ενδιάμεσες και οι τελικές πληρωμές που λαμβάνουν οι δικαιούχοι βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οι οποίες αφορούν:

- α) τη βασική ενίσχυση,
- β) την πράσινη ενίσχυση,
- γ) τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε γεωργούς νεαρής ηλικίας,
- δ) τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικροκαλλιέργειες,
- ε) τις συνδεδεμένες ενισχύσεις και
- στ) την ειδική ενίσχυση βάμβακος του Κανονισμού 1307/2013, δεν κατάσχονται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων,

δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με οφειλές προς το Δημόσιο και οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα, καθώς και προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων πεντακοσίων (7.500) ευρώ ετησίως».

Είμαι εργάτης γης και αμείβομαι με εργόσημα. Πώς θα φορολογηθώ;

Το εισόδημα που λαμβάνει ο φορολογούμενος ως «ερ-

Οι κωδικοί 461-462 του Ε1

Οι κωδικοί 461-462 στον Πίνακα Γ1 του έντυπου Ε1 αφορούν το καθαρό εισόδημα από άσκηση αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εδώ μεταφέρεται το καθαρό εισόδημα από την άσκηση ατομικής αγροτικής δραστηριότητας από το έντυπο Ε3, του οποίου η συμπλήρωση είναι απαραίτητη για το φορολογικό έτος 2019.

Όπως είναι γνωστό, όσοι αποκτούν εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το αν απαηλλάσσονται ή όχι από την τήρηση βιβλίων και την ένταξή τους ή όχι στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, προσδιορίζουν τα ακαθάριστα έσοδα και τα κέρδη τους λογιστικά (με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία). Οι αγρότες που δεν είναι υπόχρεοι και δεν τηρούν βιβλία προσδιορίζουν τα κέρδη τους με βάση τα δεδομένα των φορολογικών στοιχείων που προβλέπονται και οφείλουν να τηρούν και να διαφυλάσσουν έως τον χρόνο παραγραφής.

Σε περίπτωση που αγρότες μη υπόχρεοι σε έκδοση στοιχείων έχουν πραγματοποιήσει και λιανικές πωλήσεις, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδά τους και τις πωλήσεις αυτές που αποδεικνύονται είτε με απλές αποδείξεις είσπραξης, είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Στον ορισμό της αγροτικής δραστηριότητας συμπεριλαμβάνεται, από 1/1/2014 και μετά, για φορολογικούς λόγους, και το κέρδος από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (κυρίως φωτοβολταϊκών) έως 100 kW. Από τον Δεκέμβριο του 2019 με τον νόμο 4643/2019 τα 100 kW γίνονται 500 kW.

Ομοίως, από 1/1/2017 η δραστηριότητα της οικοτεχνίας περιλαμβάνεται στην έννοια της αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας ως προς τη φορολογική της αντιμετώπιση.

γάτης γης» ή και ο αγρότης, όταν εργάζεται ως εργάτης γης και πληρώνεται με τη διαδικασία του εργοσήμου, θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. Είναι προσυμπληρωμένο στους κωδικούς 309-310 του Ε1 το καθαρό ποσό που προκύπτει, αφού αθροιστεί το πληρωτέο ποσό (ονομαστική αξία μείον ασφαλιστικές εισφορές) που αναγράφεται σε όλα τα εργόσημα έτους 2019, τα οποία σας μεταβιβάστηκαν εξαιτίας της παροχής εργασίας σας σε διάφορους εργοδότες.

Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν παρουσιάζεται το ποσό από αμοιβή εργοσήμου στον «κλειδωμένο» κωδικό της φορολογικής δήλωσης, ο εργάτης γης υποχρεούται να αναγράψει τα ποσά των εργοσήμων με τα αντίστοιχα ΑΦΜ των αγροτών/εργοδοτών του στους κωδικούς 343-344.

Μισθώνω το τρακτέρ μου σε άλλον αγρότη. Πώς θα φορολογηθώ για το εισόδημα που εισπράττω από αυτό;

Οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κ.λπ.) δεν συνιστούν εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς συνιστούν παροχή υπηρεσιών σε τρίτους. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα (σχετική εγκύκλιος Δ12 Α 1109216 ΕΞ2014/24.7.2014).

Είμαι παραγωγός που πουλάει τα προϊόντα του σε υπαίθριους πάγκους και ραϊκές αγορές. Τι υποχρεώσεις έχω στην εφορία;

Με το άρθρο 22 του ν.4264/2014 ρυθμίζεται η χορήγηση των αδειών άσκησης δραστηριότητας πωλητή υπαίθριου στάσιμου ή πλανόδιου εμπορίου. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, ορίζονται και οι προϋποθέσεις για την άσκηση της δραστηριότητας υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου. Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1010/2018, οι παραγωγοί που πωλούν προϊόντα δικής τους παραγωγής σε ραϊκές αγορές υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και πρέπει να κάνουν έναρξη ταμειακής μηχανής ΦΗΜ για τις λιανικές πωλήσεις.

Στη φορολογική δήλωση 2018 είχα ζημία στο αγροτικό μου εισόδημα. Στη δήλωση φορολογικού έτους 2019 εμφανίζω κέρδη. Μπορώ να μεταφέρω τη ζημία από το έτος 2018;

Η ζημία μπορεί να μεταφερθεί για συμψηφισμό για τα επόμενα πέντε χρόνια με βασική όμως προϋπόθεση να έχουν καλυφθεί τα τεκμήρια που είχε το φορολογικό έτος 2018.

Έστω φορολογούμενος που διαθέτει αγροτικό αυτοκίνητο, αλλιώς δεν έχει επιδοτήσεις ούτε κάποια άλλα έσοδα από αγροτική δραστηριότητα: Πρέπει να ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ;

Ναι. Όποιος έχει στην κατοχή του αγροτικό ΦΙΧ αυτοκίνητο, θεωρείται ότι έχει και αγροτική δραστηριότητα, ακόμη κι αν δεν εμφανίζονται έσοδα από αυτήν και θα πρέπει να ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ.

Φορολογούμενος που εισπράττει μια μικρή επιδότηση για το ελαιόλαδο που παράγει πρέπει να ενταχθεί σε καθεστώς ΦΠΑ;

Η επιδότηση θεωρείται αγροτικό εισόδημα. Εφόσον το ποσό που εισπράττει από επιδοτήσεις είναι μέχρι 5.000 ευρώ, ο φορολογούμενος θα πρέπει να ενταχθεί υποχρεωτικά στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ. Αν όμως το ποσό αυτό ξεπερνά τα 5.000 ευρώ, θα πρέπει να γίνει έναρξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Είμαι αγρότης ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ εδώ και πέντε χρόνια. Θα πληρώσω τέλος επιτηδεύματος;

Όχι. Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος δεν επιβαρύνονται με τέλος επιτηδεύματος γιατί δεν θεωρούνται από την νομοθεσία επιτηδεύματιες.

Είμαι αγρότης του κανονικού καθεστώτος και έχω έναρξη 1/1/2014. Θα πληρώσω τέλος επιτηδεύματος;

Ναι. Οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ, αν δεν ανήκουν στις παρακάτω εξαιρέσεις και ενώ έχουν υπερβεί τα πέντε έτη από την πρώτη έναρξη, θα πρέπει να καταβάλουν τέλος επιτηδεύματος.

Ποιοι απαλλάσσονται από το τέλος επιτηδεύματος;

Σύμφωνα με το άρ. 31 του ν. 3986/2011, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του τέλους:

- Οι εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε χωριά με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, εκτός εάν πρόκειται για τουριστικούς τόπους.

- Επίσης, εξαιρούνται ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και η ατομική άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και οι περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων εφόσον για τον επιτηδεύματι υπολείπονται τρία (3) έτη από το έτος της συνταξιοδότησής του. Ως έτος συνταξιοδότησης νοείται το 65ο έτος της ηλικίας.

- Από το φορολογικό έτος 2018 και εφεξής εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής τέλους οι αγρότες - μέλη αγροτικών συνεταιρισμών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ν. 4384/2016 (από τον Μάρτιο του 2020 τροποποιούνται οι διατάξεις με τον ν. 4673/2020), οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, οι σχολικοί συνεταιρισμοί, οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλεγγύης Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων, καθώς και οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής που βρίσκονται σε εκκαθάριση, πτώχευση ή αδράνεια.

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος που 1/1/2019 έκανε μετάταξη στο κανονικό καθεστώς με πρώτη έναρξη το 2000 ως ελεύθερος επαγγελματίας, έχει απαλλαγή στο τέλος επιτηδεύματος;

Ναι. Εφόσον έκανε έναρξη-ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ με αντικείμενο αγροτική δραστηριότητα, θα έχει

απαλλαγή για τα πρώτα πέντε έτη της άσκησης δραστηριότητας αγρότη στο κανονικό καθεστώς. Βάσει της εγκυκλίου Ε 2065/2019, απαλλάσσεται από το τέλος επιτηδεύματος, μια και έκανε έναρξη εργασιών σε διαφορετικό αντικείμενο –ως πρώτη έναρξη εργασιών, κατά την έννοια του

νόμου– από αυτό που ασκούσε το 2000 ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Με βάση την ίδια εγκύκλιο, «οποιοσδήποτε ασκών επιχειρηματική δραστηριότητα έχει δηλώσει στο Υποσύστημα Μητρώου έναν ή περισσότερους τετραψήφιους κωδικούς (ως κύρια ή δευτερεύουσες δραστηριότητες) ή την ανάλυση αυτών σε υποκατηγορίες (πενταψήφιους, εξαψήφιους, οκταψήφιους κωδικούς όπου υφίστανται) και προβεί σε διακοπή της επαγγελματικής του δραστηριότητας και στη συνέχεια σε εκ νέου έναρξη εργασιών δηλώνοντας δραστηριότητα/τες (κύρια και δευτερεύουσες) στεγασμένη/νες υπό διαφορετικούς τετραψήφιους κωδικούς σε σχέση με τους προηγούμενους, δικαιούται την κατά νόμο πενταετή απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος».

Είμαι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης και δραστηριοποιούμαι στις λαϊκές αγορές ως παραγωγός αγροτικών προϊόντων. Κατά την υποβολή της δήλωσής μου, μου «βγάζει» τέλος επιτηδεύματος, ενώ η έδρα μου είναι σε χωριό κάτω των 500 κατοίκων. Τι πρέπει να κάνω;

Θα πρέπει να υποβάλετε τη φορολογική σας δήλωση και η εκκαθάριση θα γίνει με το τέλος επιτηδεύματος. Μετά απευθύνεστε στη ΔΟΥ στην οποία ανήκετε και μετά κάνετε αίτηση για διαγραφή του τέλους, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις.

Δεν έχω ενταχθεί σε κάποιο καθεστώς ΦΠΑ και έλαβα επιδοτήσεις. Μπορώ να μην κάνω Ε3;

Τα αγροτικά εισοδήματα πρέπει να δηλωθούν στο έντυπο Ε3 για να φορολογηθούν, ασχέτως αν έχει ο φορολογούμενος ενταχθεί σε καθεστώς. Η ένταξη αφορά το τμήμα Μητρώου, ενώ η φορολογία το τμήμα Εισοδήματος, γι' αυτόν τον λόγο στο Ε3 υπάρχει και η επιλογή «αφανής αγρότης». Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει η υποχρέωση ένταξης ανάλογα τις προϋποθέσεις στο ειδικό ή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Έχω να λάβω επιστροφή φόρου, αλλιώς δεν υπάρχει επιλογή καταχώρισης στη φορολογική δήλωση του τραπεζικού IBAN. Τι πρέπει να κάνω;

Έχει αφαιρεθεί αυτή η επιλογή από το έντυπο Ε1 και ο

Πώς καταχωρίζονται οι ενισχύσεις και οι αποζημιώσεις στο Ε3

ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Ε3
Βασική ενίσχυση Πυλώνα I	071
Πράσινες Ενισχύσεις Πυλώνα I	072
Συνδεδεμένες Ενισχύσεις Πυλώνα I	073
Επενδυτικές Ενισχύσεις Πυλώνα I	074
Λοιπές Περιπτώσεις Πυλώνα I	075
Επενδυτικές Ενισχύσεις Πυλώνα II	076
Λοιπές Περιπτώσεις Πυλώνα II	077
Πρόωρη Συνταξιοδότηση Πυλώνα II	078
Επενδυτικές Ενισχύσεις Αλιείας	079
Λοιπές Περιπτώσεις Αλιείας	080
Αγροτικές Αποζημιώσεις	070

Φορολογικός οδηγός 2020 για τους αγρότες

φορολογούμενος πρέπει να καταχωρίσει τον τραπεζικό του λογαριασμό και συγκεκριμένα το IBAN στον λογαριασμό του στο Taxis, στην επιλογή «Δήλωση Λογαριασμού - IBAN». Θα πρέπει επίσης να προσκομίσει και στη ΔΟΥ στην οποία ανήκει φωτοαντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου τραπεζής.

Είμαι αγρότης ειδικού καθεστώτος και στη διάρκεια της περσινής χρονιάς εργάστηκα στα κτήματα κάποιου συναδέλφου αγρότη. Για την εργασία μου αυτή, έλαβα κάποια εργόσημα. Θα προσμετρηθούν στα έσοδα για τυχόν μετάταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ;

Στον προσδιορισμό του αγροτικού εισοδήματος (τζίρος από πωλήσεις και έσοδα από επιδοτήσεις), θα προσμετρηθούν και τα εργόσημα. Σχετικά παραδείγματα δίνονται στην ΠΟΛ 1201/2016:

Α) Αγρότης του ειδικού καθεστώτος πραγματοποίησε το φορολογικό έτος 2016 χονδρικές πωλήσεις αξίας 7.000 ευρώ και παροχές αγροτικών του υπηρεσιών (με λήψη εργοσήμου) αξίας 3.000 ευρώ και έλαβε επιδοτήσεις 4.000 ευρώ. Ο εν λόγω αγρότης παραμένει στο ειδικό καθεστώς αγροτών από 1/1/2017.

Β) Αγρότης του ειδικού καθεστώτος πραγματοποίησε το φορολογικό έτος 2019 χονδρικές πωλήσεις αξίας 10.000 ευρώ και παροχές αγροτικών του υπηρεσιών (με λήψη εργοσήμου) αξίας 7.000 ευρώ και έλαβε επιδοτήσεις 2.000 ευρώ. Ο εν λόγω αγρότης είχε την υποχρέωση να ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ από 1/1/2020.

Οι αγρότες, οι οποίοι, παράλληλα με την αγροτική εκμετάλλευση, ασκούν και άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που διαχειρίζονται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή λειτουργούν αγροτουριστικές μονάδες, υποχρεούνται στην ένταξη της αγροτικής τους εκμετάλλευσης στο κανονικό καθεστώς. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να υποβάλουν δήλωση μεταβολών εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την έναρξη του φορολογικού έτους.

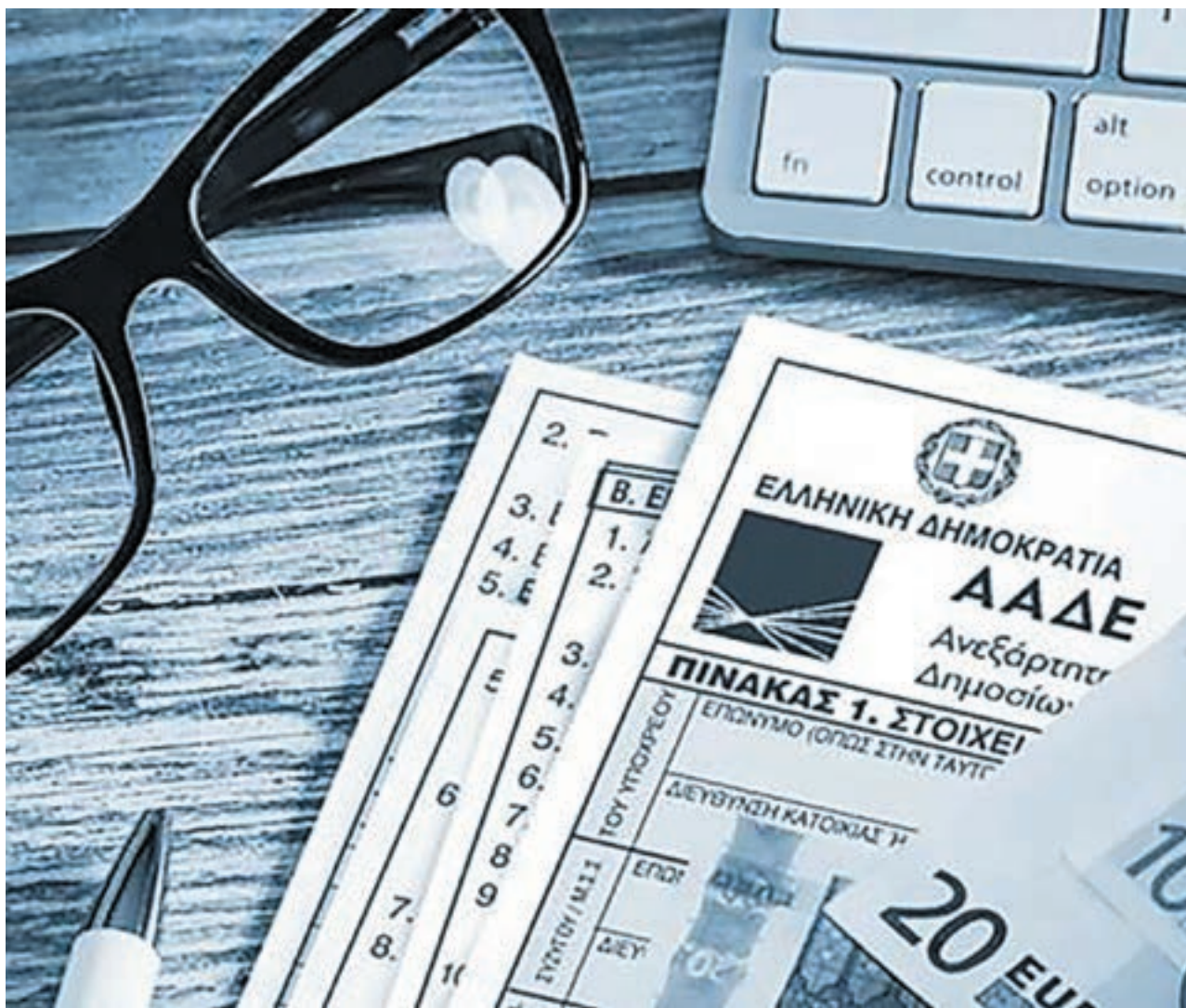
Η υποχρέωση υποβολής δήλωσης μεταβολών δεν καταλαμβάνει τους αγρότες που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς και, παράλληλα, διαχειρίζονται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή λειτουργούν αγροτουριστικές μονάδες έως δέκα δωματίων, καθώς η ένταξη της αγροτικής τους εκμετάλλευσης στο κανονικό καθεστώς από 1/1/2017 θα πραγματοποιηθεί κεντρικά από τις αρμόδιες για τα πληροφοριακά συστήματα υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης.

Είμαι ελεύθερος επαγγελματίας και έχω λάβει επιδοτήσεις κάτω των 5.000 ευρώ. Μπορώ να κάνω μετάταξη στο ειδικό καθεστώς;

Όσοι ασκούν παράλληλα άλλο επάγγελμα που είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων παραμένουν στο κανονικό καθεστώς και για την αγροτική τους δραστηριότητα. Σε γενικές γραμμές, πάντως, σε περιπτώσεις ετεροεπαγγελματιών αγροτών (συνταξιούχων, μισθωτών, ελεύθερων επαγγελματιών), η ένταξη σε καθεστώς ΦΠΑ εξαρτάται από τις γενικές προϋποθέσεις /κριτήρια ένταξης που ισχύουν για όλους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 (ΠΟΛ 1201/2016): Συνταξιούχος δημόσιος υπάλληλος το φορολογικό έτος 2016 έχει αγροτική εκμετάλλευση (καλλιέργεια και παραγωγή λαδιού) από την οποία εισέπραξε, από χονδρικές πωλήσεις, 12.000 ευρώ και έλαβε επιδότηση αξίας 3.000 ευρώ. Ο εν λόγω συνταξιούχος θα μπορεί να είναι αγρότης του ειδικού καθεστώτος και από 01.01.2017.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 (Ε 2012/2019): Πατέρας το 2018 έχει έσοδα από ιατρικές υπηρεσίες 4.000 ευρώ, από μελέτες 3.000 ευρώ και από παράδοση αγροτικών προϊόντων 5.000 ευρώ. Από 1/1/2019, με δήλωση μεταβολών έως και 30/1/2019, μπορεί να ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι για τον προσδιορισμό του ορίου των 10.000 ευρώ θα ληφθούν υπόψη μόνο τα έσοδα από αγροτικά 5.000 ευρώ και τα έσοδα

Οι όροι ένταξης στο ειδικό καθεστώς

Προκειμένου να ενταχθεί ένας αγρότης στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, πρέπει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- Οι επιδοτήσεις που έχει λάβει το προηγούμενο φορολογικό έτος να είναι κατώτερες των 5.000 ευρώ.

- Η αξία των πωλήσεων αγροτικών προϊόντων παραγωγής του, που πραγματοποίησε το προηγούμενο φορολογικό έτος προς οποιοδήποτε πρόσωπο και των παροχών αγροτικών υπηρεσιών, ήταν κατώτερη των 15.000 ευρώ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αν ένας αγρότης έχει λάβει επιδοτήσεις κάτω των 5.000 ευρώ, ακόμα και εάν δεν έχει πραγματοποιήσει καμία πώληση αγαθών και παροχή αγροτικών υπηρεσιών, οφείλει να εγγραφεί στο ειδικό καθεστώς αγροτών.

Η ένταξη στο ειδικό καθεστώς γίνεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 30 ημερών από την έναρξη του φορολογικού έτους (δηλαδή μέχρι 30 Ιανουαρίου) και συμπληρώνοντας το έντυπο ΜΟ «πληροφοριακού περιεχομένου», το οποίο υποβάλλεται στο Τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ που ανήκει ο φορολογούμενος.

ΟΙ ΑΛΙΕΙΣ

Σημειωτέον ότι από 1/1/2017 οι αλιείς του άρθρου 40 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) υπάγονται παράλληλα για την αγροτική τους δραστηριότητα στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και για τη δραστηριότητά τους ως αλιείς στο ειδικό καθεστώς κατ' αποκοπή καταβολής ΦΠΑ του άρθρου 40 (ΠΟΛ.1010/9.1.2015).

από μελέτες 3.000 ευρώ, τα οποία στο σύνολο (5.000 + 3.000 = 8.000) είναι λιγότερα από 10.000 ευρώ. Σημειώνεται ότι τα έσοδα από ιατρικές υπηρεσίες ύψους 4.000 ευρώ δεν λαμβάνονται υπόψη για το όριο των 10.000 ευρώ, διότι πρόκειται για πράξεις απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους (άρθρο 22 παρ.1 περ. ε').

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3 (Ε 2012/2019): Οικονομολόγος το 2018 έχει έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών του 8.000 ευρώ, ενώ, παράλληλα, έχει από παράδοση αγροτικών προϊόντων 1.800 ευρώ και έχει εισπράξει και μια αγροτική επιδότηση (βασική ενίσχυση) 200 ευρώ. Το 2019, με δήλωση μεταβολών έως και 30/1/2019, μπορεί να ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων, διότι στον υπολογισμό του ορίου των 10.000 ευρώ λαμβάνονται υπόψη μόνο τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών 8.000 ευρώ και τα έσοδα από παράδοση αγροτικών προϊόντων 1.800 ευρώ. Η επιδότηση των 200 ευρώ δεν λαμβάνεται υπόψη, δεδομένου ότι είναι πράξη εκτός πεδίου εφαρμογής του ΦΠΑ.

Είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων οι μικροί αποσταγματοποιοί (δίημεροι);

Εάν ένας μικρός αποσταγματοποιός αποστάζει μόνο δικά του στέμφυλα και το παραγόμενο τοίπουρο είναι μέχρι 120 λίτρα, τότε δεν είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων. Τονίζουμε ότι εάν ένας αποσταγματοποιός πραγματοποιήσει τρεις αποστάξεις για λογαριασμό άλλων, κατά τη διάρκεια της ίδιας αποσταγματοποιητικής περιόδου, τότε αυτό θεωρείται επιχειρηματική συναλλαγή και έχει υποχρεώσεις στο τελωνείο και στην εφορία.

Έχω στην κατοχή μου ακίνητα, αλλά δεν τα μισθώνω. Πρέπει να υποβάλω το έντυπο Ε2;

Το έντυπο Ε2 συμπληρώνεται υποχρεωτικά από όσα φυσικά ή νομικά πρόσωπα έχουν εισόδημα από εκμίσθωση και υπεκμίσθωση ή τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ή ιδιοχρησιμοποίηση ακινήτων. Συμπληρώ-

νεται για ακίνητα στα οποία έχετε την πλήρη κυριότητα, την επικαρπία, τη νομή ή άλλο δικαίωμα ή δουλεία επί των ακινήτων που νομικά ισοδυναμεί με επικαρπία ακινήτου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ακόμη και αν δεν υπάρχουν καθόλου πραγματικά ή τεκμαρτά έσοδα από ακίνητα, το έντυπο πρέπει υποχρεωτικά να συμπληρωθεί με τα κενά κτήρια που είναι στην κατοχή σας (οικίες, γραφεία, καταστήματα, αποθήκες κ.λπ.).

Είμαι αγρότης και θέλω να πουλήσω προϊόντα σε χώρες της ΕΕ. Τι πρέπει να κάνω;

Η πρώτη υποχρέωση πριν από τη συναλλαγή είναι να υποβληθεί στην αρμόδια ΔΟΥ «Δήλωση έναρξης - μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ2) ή «Δήλωση έναρξης - μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ3), κατά περίπτωση, για την εγγραφή του στο μητρώο V.I.E.S και την ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος αγρότης είναι στο ειδικό καθεστώς. Επιπλέον, πριν από κάθε συναλλαγή, κρίνεται αναγκαίο να γίνεται έλεγχος εγκυρότητας του κοινοτικού ΑΦΜ/ΦΠΑ.

Ιδιοχρησιμοποίηση των αγροτεμαχίων: Μήπως υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα;

Κατά την άσκηση ατομικής αγροτικής δραστηριότητας δεν λαμβάνεται υπόψη τεκμαρτό μίσθωμα για τη γη που ιδιοχρησιμοποιείται.

Με τη σύζυγό μου κάνουμε χωριστή δήλωση. Πρέπει να τη βάλω φιλοξενούμενη;

Όχι. Για την απόδειξη συνοίκησης, δεν συμπληρώνουμε τους κωδικούς 007-008 «φιλοξενείται φυσικό πρόσωπο εκτός εκείνων του πίνακα 8». Αν η σύζυγος έχει ποσοστό συνιδιοκτησίας στην κύρια κατοικία ή συμμετέχει ως μισθωτής στη μισθωμένη κατοικία ή έχει λάβει δωρεάν παραχώρηση μέρους της οικίας, τότε συμπληρώνει και εκείνη τον πίνακα 5. Σε αντίθετη περίπτωση, θα συμπληρώσει τον κωδικό 801 με το ΑΦΜ του συζύγου της.

Έκανα έναρξη πρώτη φορά ως αγρότης του κανονικού καθεστώτος την 1/1/2019. Τι πρέπει να προσέξω στη δήλωσή μου;

Οι επιτηδευματίες με πρώτη έναρξη, που δηλώνουν πρώτη φορά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δικαιούνται και τη μείωση προκαταβολής 50%. Αρκεί να κλικάρουν τον κωδικό 327-328 στον πίνακα 2 του Ε1. Και συνδυαστικά με τον κωδικό 017-018 «έχετε κάνει έναρξη επαγγέλματος από 1/1/2017 και μετά». Οι κωδικοί 017-018 χρησιμοποιούνται σε φορολογούμενους που έχουν κάνει

έναρξη εργασιών (και ένταξη στο ειδικό καθεστώς) για πρώτη φορά από 1/1/2017 και μετά και τα ακαθάριστα έσοδά τους (ο τζίρος κοινώς) δεν ξεπερνούν τα 10.000 ευρώ. Ενώ συντρέχουν σωρευτικά και οι δύο προϋποθέσεις, ο συντελεστής φόρου μειώνεται κατά 50% (μόνο για τα καθαρά κέρδη του πίνακα Γ), δηλαδή από 22% σε 11%.

Αγόρασα αγροτικό αυτοκίνητο με δάνειο. Πρέπει να περάσω στη δήλωση ως αγορά όλο το ποσό του δανείου;

Στο Ε1 «έντυπο δήλωσης φορολογίας» θα αποτυπωθεί και το ποσό της συνολικής αγοράς στον κωδικό 719 και

οι δόσεις που καταβλήθηκαν μέσα στο φορολογικό έτος στον κωδικό 727, καθώς και το ποσό της εκταμίευσης στον κωδικό 781. Τα αγροτικά αυτοκίνητα ΦΙΧ δεν καταχωρίζονται για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης.

Τι κάνουμε με τις δηλώσεις αποβιώσαντος;

Οι δηλώσεις φορολογούμενων που έχουν αποβιώσει συμπληρώνονται χειρόγραφα και προσκομίζονται στη ΔΟΥ μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι το τέλος του έτους που έχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης. Πρώτα, βέβαια, πρέπει να έχει δηλωθεί στο μητρώο της ΔΟΥ ο θάνατος του φορολογούμενου.

Ο πονοκέφαλος των τεκμηρίων και πώς μπορούν να καλυφθούν

Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες τεκμηρίων:

1. Τα τεκμήρια διαβίωσης.
 2. Τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.
- Στην πρώτη περίπτωση, υπάρχουν συγκεκριμένα ποσά-δεδομένα που έχει ορίσει η φορολογική διοίκηση και που αφορούν τη συντήρηση των κατοικιών, αυτοκινήτων, σκαφών, ιδιωτικών σχολείων κ.λπ. Δηλαδή, αναλόγως του τρόπου ζωής μας και των μέσων που χρησιμοποιούμε σε μια χρήση υπολογίζονται και τα τεκμήρια διαβίωσης.

Στη δεύτερη περίπτωση, τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνουν τη δαπάνη αγοράς ακινήτων (π.χ. οικία, αγροτεμάχια), αγοράς αυτοκινήτων ΕΙΧ (ΔΕΝ περιλαμβάνεται εδώ η αγορά αγροτικού ΦΙΧ, μια και θεωρείται αγορά επενδυτικού/επαγγελματικού οχήματος), αγορά σκαφών αναψυχής, δωρεές, εξόφληση δανείων (πλην επαγγελματικών) κ.λπ.

Πέραν των ανωτέρω, υπάρχουν ποσά που έχουν οριστεί από τη φορολογική διοίκηση ως ελάχιστη δα-

πάνη διαβίωσης. Τα ποσά αυτά ενεργοποιούνται όταν δηλώνεται είτε πραγματικό είτε τεκμαρτό εισόδημα. Σε περίπτωση που το πραγματικό εισόδημα είναι χαμηλότερο από το τεκμαρτό, υπάρχει θέμα για την κάλυψη τεκμηρίων, ώστε να μη φορολογηθεί κάποιος για ποσά που δεν αποτελούν πραγματικό εισόδημα, αλλά τεκμαρτό.

Για να καλυφθεί η διαφορά μεταξύ πραγματικών και τεκμαρτών εισοδημάτων, θα πρέπει να κάνει ανάληψη κεφαλαίων προηγούμενων ετών (δηλαδή, εισοδήματα που αφορούν περασμένα έτη) ή να λάβει κάποια δωρεά σε χρήμα ή να επικαλεσθεί χρηματικά ποσά από διάθεση περιουσιακών στοιχείων ή κάποιο δάνειο.

Πήρα δάνειο πριν από πέντε χρόνια. Μπορώ να καλύψω με αυτό τεκμήρια του φορολογικού έτους 2019;

Ναι, εφόσον μπορείτε να αποδείξετε ότι δεν έχουν αναλωθεί σε παλαιότερα έτη.

Έχω αγροτικό/καλλιερπητικό δάνειο. Θεωρείται τεκμήριο η καταβολή του;

Όχι, η καταβολή δόσεων αγροτικών δανείων δεν αποτελούν τεκμήριο, θεωρούνται δάνεια επιχειρηματικής αγροτικής δραστηριότητας.

Το αγροτικό αυτοκίνητο θεωρείται τεκμήριο και σε ποιον κωδικό καταχωρίζεται της φορολογικής δήλωσης;

Τα αγροτικά αυτοκίνητα ΦΙΧ δεν καταχωρίζονται στη φορολογική δήλωση και δεν αποτελούν τεκμήριο. Καταχωρίζεται το τίμημα μόνο της αγοράς ή της πώλησης αυτού και φυσικά οι αποσβέσεις του παγίου.

Κατασκεύασα γεωργική αποθήκη μέσα στο 2019. Έχω τεκμήριο; Τα έξοδα εκπίπτουν;

Η κατασκευή γεωργικής αποθήκης απαιτεί ειδική άδεια από τη Διεύθυνση Γεωργίας και δεν έχει τεκμήριο. Όλα τα έξοδα της εκπίπτουν του φόρου.